

Tisková zpráva

Proč se ministerstvo zdravotnictví spolu s výrobci snaží bagatelizovat důvody výpadků v dodávkách léků?

Česká lékárnická komora (ČLnK) na nedostupné léčivé přípravky průběžně upozorňuje již více než rok. Pravidelně připravuje seznam léčiv, která v českých lékárnách reálně chybějí. Poslední aktualizovaný seznam připravila v polovině července, kdy ve velké části tuzemských lékáren chybělo více než 100 různých přípravků. Léky přitom nechyběly jen v menších lékárnách, ale pacienti je nesehnali ani v lékárnách nemocničních. V reakci na vydanou tiskovou zprávu ČLnK diskutovali k tématu nedostupných léků v pořadu Duel na Seznam Zprávy náměstek ministerstva zdravotnictví Filip Vrubel a ředitel Asociace inovativního farmaceutického průmyslu Jakub Dvořáček. Ministerstvo zdravotnictví prostřednictvím náměstka Vrubela zpochybnilo údaje ČLnK o nedostupnosti léčiv a tvrdí, že situace tak dramatická není a lékárníci straší veřejnost.

Praha, 14. srpna 2019 – Česká lékárnická komora si plně stojí za svými sděleními a odmítá úvahy o tom, že zmiňované nedostatkové léky jsou prý jen důsledkem toho, že se „nějakému lékárníkovi nepodařilo určitý den objednat léčivý přípravek bez ohledu na to, abychom věděli, u jakého distributora se lék pokoušeli objednat, zda existuje náhrada“, jak uvedl v pořadu náměstek Vrubel.

„Údaje o chybějících léčivích získává Česká lékárnická komora přímo od jednotlivých lékárníků z praxe. Jedná se tedy o reálný obraz léčivých přípravků, které chybí pacientům napříč celou Českou republikou. Nejde o data „od zeleného stolu z kanceláře“, ale o průběžný monitoring z lékáren. V posledním tiskovém prohlášení jsme zveřejnili i seznam nedostupných léčiv ve velkých nemocničních lékárnách, které nám výpadky léčiv také hlásí,“ vysvětluje **prezident ČLnK PharmDr. Lubomír Chudoba** a dodává: „Lékárníci se vždy snaží udělat maximum pro to, aby se léčivý přípravek k pacientovi dostal. Zjišťují tedy možnost objednání léčiva nejen u všech dostupných distributorů, ale případně ověřují dostupnost i u svých kolegů v jiných lékárnách. Bohužel více v dané situaci už pro pacienta udělat nemohou.“

Nahraditelnost léčivých přípravku v lékárnické praxi

„Většinu výpadků léků řeší lékárníci prostřednictvím generické substituce. Velký problém ale nastává u těch léčivých přípravků, které nahraditelné nejsou vůbec nebo jejich náhrada není možná z různých jiných důvodů, které už ministerstvo ve svém výkladu o počtu nenahraditelných přípravků nezohledňuje,“ uvádí **viceprezident ČLnK Mgr. Aleš Krebs, Ph.D.** a dodává: „Lékárníci opravdu nemohou generickou substitucí provést u nahraditelných nedostupných léků vždy. Nemohou tak učinit v případě, že ji pacient výslovně nechce. A neměli bychom ji provést ani v případě, když lék přijde vyzvednout někdo jiný než pacient, protože ten musí s případnou záměnou souhlasit.“ A z vlastní lékárnické praxe Mgr. Krebs doplňuje ještě jednu situaci: „Velmi komplikovaná je také náhrada nedostupného léčivého přípravku ve chvíli, kdy pacient není schopen „pochopit“ generickou záměnu a hrozí zhoršení léčby (např. vynechávání

v užívání, duplicity apod.). I v těchto důvodech substituce není vhodná, ačkoliv by teoreticky proveditelná být mohla."

Opravdu chybí v průměru jen 15 nenahraditelných léčivých přípravků měsíčně?

Dle údajů ministerstva zdravotnictví v posledních měsících stabilně chybí zhruba patnáct takzvaných nenahraditelných léků. Na webu Státního ústavu pro kontrolu léčiv jsou dohledatelné informace o výpadech, které tomuto tvrzení ministerstva neodpovídají. „Jen od 1. 8. 2019 je nahlášeno 58 přerušení bez následného obnovení, z toho je šest léčiv nenahraditelných. Od začátku prázdnin (k 13. 8.) je nahlášeno dokonce 230 přerušení bez následného obnovení, z toho je nenahraditelných 26 druhů," upozorňuje **tisková mluvčí ČLnK Mgr. Michaela Bažantová**.

ČLnK veřejnost nestraší. Pouze poukazuje na realitu a výpadky se snaží s ministerstvem aktivně řešit

Česká lékárnická komora na téma nedostupnosti léků nejen upozorňuje, ale přichází i s návrhy, jak situaci řešit. ČLnK během dlouhodobé diskuze k tomuto tématu předložila ministerstvu zdravotnictví například tyto návrhy, jak nedostupnosti zabránit nebo ji alespoň minimalizovat:

- 1) Státní ústav pro kontrolu léčiv musí důsledně analyzovat důvody výpadku nahlášeného výrobcem a vymáhat dodržování současného znění zákona o léčivech ohledně povinnosti držitelů registrace (výrobců) dodávat registrované léky do ČR a s předstihem hlásit výpadek v jejich dodávkách.
- 2) Používat aktivně nástroje již dnes možné, především zákaz vývozu léků, a to zejména v případech, že se jedná o léky, u kterých nedostupnost hrozí.
- 3) Odtajnit reexportéry.
- 4) Sledovat dostupnost v ČR chybějícího léku v zahraničí. A když je léčivo bez problémů k dispozici v sousedních státech, pak požadovat po firmě vysvětlení, proč do ČR lék nedodala.
- 5) Nesnižovat uměle úhradu tím, že ji pojišťovny na základě smlouvy s jediným výrobcem dramaticky sníží v celé referenční skupině léčivých přípravků na základě svých pozitivních listů. Ty mají např. u VZP podmínku pouhých 3 % saturace trhu nasmlouvaným přípravkem, čímž zdravotní pojišťovny sice velmi ušetří, ale už nezajistí ani dostupnost těchto léků pro všechny své pojištěnce, ani nulovou finanční spoluúcast svých pojištěnců. Doplatek na zaměnitelný lék se pak do ochranného limitu paradoxně vůbec nezapočítává.
- 6) Maximálně snížit toleranční dobu nedodání léku do ČR bez sankce. Ministerstvo zdravotnictví navrhlo do zákona toleranční dobu v délce půl roku, po připomínce ČLnK snížilo na 120 dní, ale i to je stále pro pacienty dlouhá doba – ČLnK požaduje zkrátit toleranční dobu na 60 dní.
- 7) Výrobci, kteří nedodrží zákon (např. nenahlášení výpadku jejich léku, nebo nedodržení termínu znovuoobnovení dodávek) udělit takovou pokutu, která plně zohlední způsobené komplikace pro pacienty. ČLnK nepovažuje pokuty ve výši 25 tis. Kč za adekvátní.

Pro další informace:

PharmDr. Lubomír Chudoba, prezident ČLnK:
Mgr. Aleš Krebs, Ph.D., viceprezident ČLnK:
Mgr. Michaela Bažantová, tisková mluvčí ČLnK:

+420 734 682 233, chudoba@lekarnici.cz
+420 603 796 826, krebs@lekarnici.cz
+420 776 365 213, bazantova@lekarnici.cz

Česká lékárnická
komora

Rozárčina 1422/9 | 140 02 Praha 42
tel.: 241090661 | fax: 241090672
www.lekarnici.cz | komora@lekarnici.cz

Česká lékárnická komora je samosprávná nepolitická stavovská organizace sdružující lékárníky. Byla zřízena zákonem ČNR č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře. Její ustavující sjezd se uskutečnil 28. - 29. září 1991.

Česká lékárnická komora dbá, aby její členové vykonávali své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákony a řády komory. Zaručuje odbornost svých členů a potvrzuje splnění podmínek k výkonu lékárnického povolání. Posuzuje a hájí práva a profesní zájmy svých členů, stejně tak chrání jejich profesní čest.

